Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Vastaus valtuustoaloitteeseen; Parantaa keskenmenoihin liittyvää hoitoa ja neuvontaa, R Åkers (SDP)

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä yhdyspintojen jaosto 21.01.2026 § 9

Valmistelija Sjöström Pia-Maria
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 184 1597, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Rebecca Åkers (SDP) ym. ovat jättäneet 6.10.2025 valtuustoaloitteen, jossa ehdotetaan, että hyvinvointialue kehittää keskenmenoihin liittyvää neuvontaa kokonaisuudeksi, jossa huomioidaan asiakkaan fyysiset, psyykkiset ja emotionaaliset tarpeet. Aloitteen mukaan on olemassa selkeät suunnitelmat siitä, millaista hoitoa ja neuvontaa raskauden yhteydessä annetaan, mutta raskauden päättyminen keskenmenoon – mikä on varsin yleistä - voi merkitä suurta fyysistä, psyykkistä ja emotionaalista kriisiä, eikä tuen ja avun tarjoamiseen ole silloin samanlaista valmiutta.

Vastaus aloitteeseen on valmisteltu yhteistyössä äitiysneuvolan ja äitiyspoliklinikan/synnytysosaston vastuuhenkilöiden ja perhekeskuskoordinaattorin kanssa.

Toimialoilta todetaan, että loppuraskauden keskenmenojen seurantaa varten on olemassa melko hyvät käytänteet. Alkuraskauden keskenmenojen osalta tarjotaan usein tukikeskusteluja äitiysneuvolan kautta, mutta menettelytavat vaihtelevat vielä yksiköiden välillä, eikä niistä ole tietoa hyvinvointialueen verkkosivuilla. On selvästikin tarpeen parantaa hyvinvointialueen verkkosivujen tiedotusta, joka koskee mahdollisuuksia saada tukea eri toimijoiden kautta keskenmenon jälkeen. Tähän liittyvä työ on aloitettu osana meneillään olevaa lapsia, nuoria ja perheitä koskevien tiedotuskokonaisuuksien läpikäyntiä hyvinvointialueen verkkosivuilla. Myös sisäisiä prosesseja ja ohjeita selkiytetään tarvittavilta osin.

Sektorijohtaja lapset, nuoret ja perheet Sjöström Pia-Maria
ehdottaa, että hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä yhdyspintojen jaosto päättää antaa vastauksen valtuustoaloitteeseen selontekona aluehallitukselle valtuuston jatkokäsittelyä varten.

Päätös:
Jaosto hyväksyi ehdotuksen.

Aluehallitus 16.02.2026 § 44

Valmistelija Sjöström Pia-Maria
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 184 1597, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Sektorijohtaja lapset, nuoret ja perheet Sjöström Pia-Maria
ehdottaa, että aluehallitus päättää antaa vastauksen valtuustoaloitteeseen selontekona aluevaltuustolle. Hallitus ehdottaa valtuustolle, että aloite on täten loppuun käsitelty.

Päätös:
Ehdotus hyväksyttiin.

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Aluevaltuusto 30.03.2026 § 27

Valmistelija Sjöström Pia-Maria
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 184 1597, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hallitus
ehdottaa, että valtuusto hyväksyy edellä olevan selvityksen, joka on annettu vastaukseksi aloitteeseen, ja julistaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:
Aluevaltuutettu Rebecca Åkers ehdotti, että asia palautetaan valmisteluun jotta voidaan saada tarkempi vastaus siihen, miten toimintatapoja on parannettu / aiotaan parantaa sekä selkeyttää rakenteita toiminnassa ja hoidossa. Esitystä kannattivat valtuutetut Karppi ja Caldén.

Aluevaltuusto päätti yksimielisesti palauttaa asian valmisteluun.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä yhdyspintojen jaosto 07.09.2026 § 43

Valmistelija Sjöström Pia-Maria
Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 06 218 1111 (växel), fornamn.efternamn@ovph.fi

Valtuusto palautti asian jatkovalmisteluun sillä perusteella, että vastauksessa tulee kuvata tarkemmin, miten hyvinvointialue on parantanut ja aikoo parantaa toimintatapoja sekä selkeyttää keskenmenoihin liittyvän toiminnan ja hoidon rakenteita. Täydentävässä valmistelussa on keskitytty kuvaamaan nykyistä vastuunhakoa, aikaisemmin tunnistettuja kehittämistarpeita ja konkreettisia toimenpiteitä, joiden avulla naiset ja heidän perheensä saavat yhdenvertaisempaa tietoa, hoitoa ja tukea keskenmenon jälkeen.

Keskenmeno voi aiheuttaa merkittävän fyysisen, psyykkisen ja emotionaalisen tuen tarpeen riippumatta siitä, millä raskausviikolla keskenmeno tapahtuu. Sen vuoksi hyvinvointialueen tavoitteena on, että asiakkaalle ei tarjota pelkästään lääketieteellistä seurantaa, vaan hänelle annetaan lisäksi selkeää tietoa siitä, mistä hän voi saada keskusteluapua, jatkoneuvontaa ja tarvittaessa arvion muun psykososiaalisen tuen tarpeesta. Jatkovalmistelussa on todettu, että hoitoketjun tulee olla riittävän selkeä sekä asiakkaille että äitiysneuvolan, äitiyspoliklinikan, päivystyksen, perusterveydenhuollon ja perhekeskuksen palvelukokonaisuuden henkilöstölle.

- Ensimmäisenä toimenpiteenä selkeytetään sisäistä vastuunjakoa. Varhaisessa keskenmenossa äitiysneuvola on luonnollinen yhteystaho asiakkaille, joilla on jo hoitokontakti sinne tai jotka tarvitsevat neuvontaa ja seurantakeskusteluja. Lääketieteellisissä kysymyksissä, komplikaatioissa tai erityisarviointia tarvittaessa asiakas ohjataan hoidon tarpeen mukaisesti oikeaan hoitoportaaseen, esimerkiksi äitiyspoliklinikalle, päivystykseen tai muuhun terveydenhuoltoon. Erikoissairaanhoidossa on jo vakiintuneet menettelytavat myöhempiä keskenmenoja varten, mutta nämäkin menettelytavat tarkistetaan siten, että jatkotukea ja yhteydenottokanavia koskeva tiedotus on yhtenäistä.
- Toisena toimenpiteenä laaditaan ja yhteensovitetaan yhteiset ohjeet henkilöstölle. Ohjeiden tarkoituksena on selkeyttää, mitä asioita asiakkaan kanssa otetaan esille keskenmenon jälkeen, miten seurannan ja tukikeskustelujen tarve arvioidaan, miten kumppanin ja perheen mahdollinen tuen tarve huomioidaan sekä milloin asiakas ohjataan eteenpäin muuhun palveluun. Tarkoituksena on vähentää

vaihtelua eri yksikköjen välillä ja varmistaa yhdenvertaisempi kohtelu koko hyvinvointialueella.

- Kolmantena toimenpiteenä on parannettu ulkoista tiedotusta. Hyvinvointialueen verkkosivuilla olevia lasten, nuorten ja perheiden tiedotuskokonaisuuksia päivitettäessä sivuille on lisätty tietoa keskenmenosta, jatkohoidosta ja saatavilla olevista tukimuodoista. Tiedoissa kerrotaan, milloin asiakkaan tulee ottaa yhteys terveydenhuoltoon, mitä yhteydenottokanavia on, millaisia tukikeskustelumahdollisuuksia neuvola tarjoaa sekä mitkä muut toimijat voivat tarjota tukea. Tavoitteena on, että asiakas löytää tarvitsemansa tiedot helposti myös silloin, kun hän ei jaksa itse etsiä tietoa useista eri kanavista.
- Neljäntenä toimenpiteenä kehittämistyö kytketään alueelliseen neuvolasuunnitelmaan ja perhekeskuksen toiminnan kehittämiseen. Neuvolatoiminnan lähtökohtana on jatkossakin kokonaisvaltainen lähestymistapa, jossa fyysiset, psyykkiset ja sosiaaliset tarpeet tunnistetaan varhaisessa vaiheessa ja jossa perhe ohjataan tarvittaessa eteenpäin oikean tuen piiriin. Palvelustrategiassa ja alueellisessa hyvinvointisuunnitelmassa korostetaan selkeiden palveluketjujen tarvetta muun muassa keskenmenotilanteissa, mikä tukee sitä, että työ ei jää vain erilliseksi tiedotustoimenpiteeksi, vaan siitä tulee osa laajempaa neuvola- ja perhekeskuspalvelujen kehittämistä.

Kokoavasti todetaan, että hyvinvointialue on jo tunnistanut tarpeen selkeämmille ja yhtenäisemmille menettelytavoille keskenmenojen osalta, etenkin varhaisten keskenmenojen, joiden hoidossa yksikköjen välinen vaihtelu on ollut suurinta. Suunniteltuihin ja meneillään oleviin toimenpiteisiin kuuluu sisäisten ohjeiden ja vastuunjaon selkeyttäminen, asiakkaille ja perheille suunnatun tiedotuksen parantaminen, selkeämpi kuvaus yhteydenottokanavista sekä sen varmistaminen, että tukikeskusteluista ja jatkotuen piiriin ohjaamisesta tulee luonnollinen osa hoito- ja palveluketjua. Näiden toimenpiteiden avulla parannetaan edellytyksiä sille, että keskenmenon kokeneet saavat yhdenvertaisempaa, selkeämpää ja kokonaisvaltaisempaa tukea koko Pohjanmaan hyvinvointialueella.

Sektordirektör för barn, unga och familjer Sjöström Pia-Maria
ehdottaa, että hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä yhdyspintojen jaosto päättää antaa vastauksen valtuustoaloitteeseen selontekona aluehallitukselle valtuuston jatkokäsittelyä varten.

Päätös:
Jaosto hyväksyi esityksen.

Aluehallitus 21.09.2026 § 176

Valmistelija Sjöström Pia-Maria
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 184 1597, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Sektorijohtaja lapset, nuoret ja perheet Sjöström Pia-Maria
ehdottaa, että aluehallitus päättää antaa vastauksen valtuustoaloitteeseen selontekona aluevaltuustolle. Hallitus ehdottaa valtuustolle, että aloite on täten loppuun käsitelty.

Päätös:
Ehdotus hyväksyttiin.

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Aluevaltuusto 05.10.2026 § 67
ÖVPH/6293/00.02.00/2025

Valmistelija Sjöström Pia-Maria
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 184 1597, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hallitus
ehdottaa, että valtuusto hyväksyy edellä olevan selvityksen, joka on annettu vastaukseksi aloitteeseen, ja julistaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:
Ehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Liite 1 Förbättra vården och rådgivningen vid missfall_Parantaa keskenmenoihin liittyvää hoitoa ja neuvontaa

Oheisaineisto